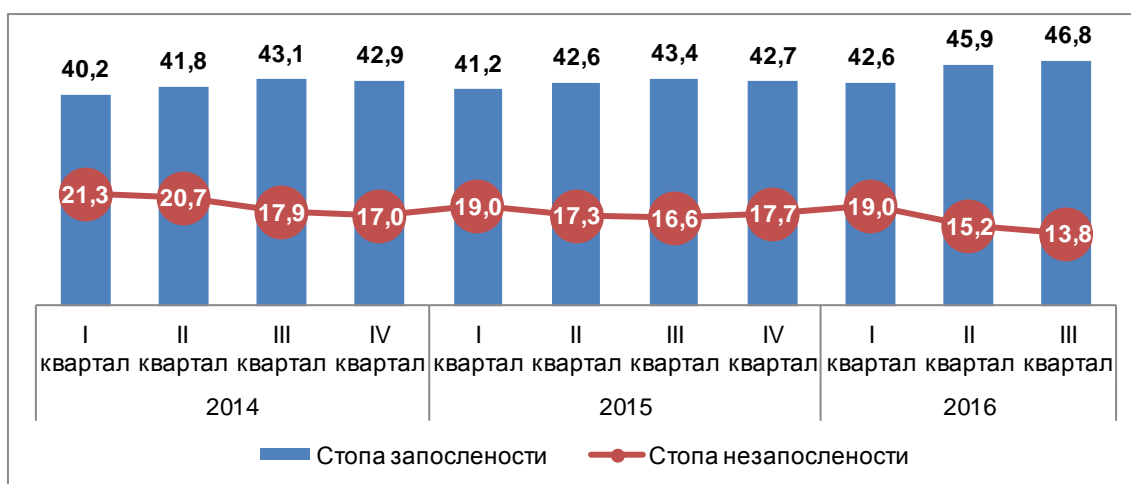

Анкета о радној снази, III квартал 2016.

- Претходни резултати -

Анкета о радној снази је најобухватнији и једини међународно упоредиви инструмент за праћење кретања на тржишту рада, којом се региструју демографске и социоекономске карактеристике становништва старијег од 15 година. Главни циљ ове анкете је оцењивање обима радне снаге, тј. запосленог и незапосленог становништва, при чему се под запосленошћу подразумева рад како у формалном, тако и у неформалном сектору. Поред тога, Анкета о радној снази се бави карактеристикама запослености (професионалним статусом запослених лица, њиховом делатношћу, занимањем, правима која остварују на послу...) и незапослености (стеченим образовањем, дужином тражења посла, претходним радним искуством...), као и карактеристикама неактивног становништва – њиховим образовањем, старошћу, извором прихода и спремношћу да се укључе на тржиште рада.

Графикон 1. Кретање стопе запослености/незапослености становништва старости 15 и више год. (у %), 2014–2016.

Анкета о радној снази је у трећем кварталу 2016. године спроведена на узорку од око 15.200 домаћинстава, од чега је анкетирано 11.990 домаћинстава, тј. 29.006 лица старости 15 и више година.

Према резултатима Анкете о радној снази, дошло је до значајног повећања запослености и смањења незапослености, како у поређењу са претходним кварталом тако и у поређењу са истим кварталом прошле године.

До раста запослености је дошло првенствено у пољопривредним делатностима и прерађивачкој индустрији, код становништва старијег од 55 година, с нижим и средњим нивоом образовања. Ти послови су углавном сезонског и повремениг карактера.

Истовремено, повећала се запосленост младих, који су се углавном запослили на одређено време, у секторима Прерађивачка индустрија, Трговина на велико и мало и поправка моторних возила, у приватној регистрованој својини. Раст у наведеним делатностима је у складу са подацима о регистрованој запослености, којима Републички завод за статистику такође располаже.

С друге стране, запосленост на неодређено време, у државној својини, има тенденцију опадања.

Радна снага

Број активних лица, старости 15 и више година, у трећем кварталу 2016. године износи 3.264.100, од чега је 2.814.000 запослених, а 450.100 незапослених. Стопа активности износи 54,3%, што је за 0,2 процентних поена више у односу на претходни квартал, а за 2,3 п.п. више у односу на исти квартал прошле године.

Активно становништво (радну снагу) чине сва запослена и незапослена лица.

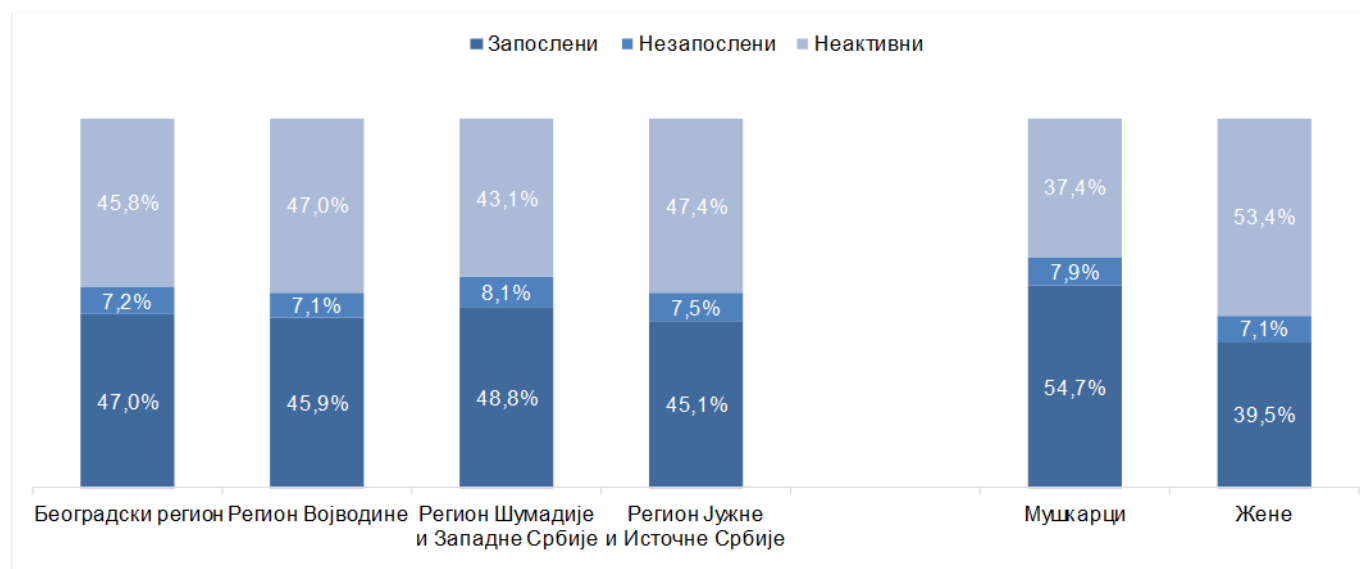
Стопа активности (учешћа радне снаге) представља удео активног становништва у укупном становништву старом 15 и више година.

У односу на претходни квартал, број активних жена повећан је за 14.500, а број активних мушкараца смањен за 7.400. До значајнијег раста активности дошло је у Региону Шумадије и Западне Србије (22.600), док је у Београдском региону и Региону Јужне и Источне Србије активност смањена у истом периоду за 14.500 и 3.200, респективно.

У односу на исти квартал претходне године, активност је повећана и код мушкараца (31.600) и код жена (85.300). Активност је у том периоду повећана у свим регионима, с тим што је раст најзначајнији у Региону Војводине (42.800) и Региону Шумадије и Западне Србије (39.800).

У структури становништва према активности, региони имају различиту расподелу. Стопе активности и запослености највеће су у Региону Шумадије и Западне Србије (56,9% и 48,8%, респективно) и у Београдском региону (54,2% и 47,0%, респективно), док је удео незапослених у укупној популацији старости 15 и више година приближно исти у свим регионима (графикон 2).

Графикон 2. Структура становништва старости 15 и више год., према активности, регионима и полу, III квартал 2016.

За разлику од региона, где не постоји битна разлика у погледу могућности за запосленост, подела мушке и женске популације према радном статусу указује на значајну неравноправност полова на тржишту рада. Наиме, док је стопа активности мушкараца старих 15 и више година 62,6%, код жена је тај удео свега 46,6%. Стопа запослености мушкараца је за чак 15,2 п.п. већа од стопе запослености жена (графикон 2).

Запослена лица

Број запослених лица у трећем кварталу 2016. године износи 2.814.000, што је за 52.400 више у односу на претходни квартал, а за 190.100 више у односу на трећи квартал 2015. године. Стопа запослености износи 46,8%, што је за 0,9 п.п. више у односу на претходни квартал, а за 3,4 п.п. више у односу на исти квартал прошле године.

Запосленим лицима сматрају се лица која су најмање један сат у посматраној седмици обављала неки плаћени посао (у новцу или натури), као и лица која су имала запослење, али која су у тој седмици била одсутна са посла (уз гаранцију повратка).

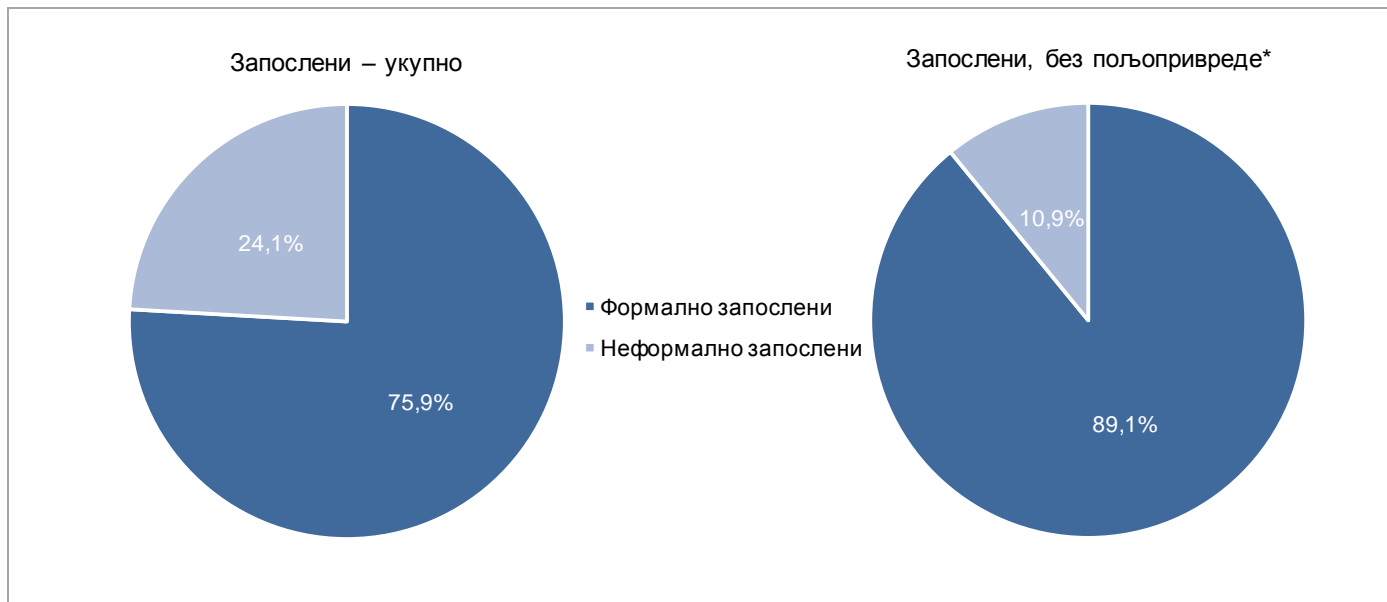
Стопа запослености представља удео запослених у укупном становништву старом 15 и више година.

Неформалном запослености се сматра рад у нерегистрованим предузећима, рад у регистрованим предузећима али без уговора о раду, као и рад помажућих чланова домаћинства.

Стопа неформалне запослености представља удео неформално запослених у укупној запослености.

Запосленост се током протекле године (од трећег квартала 2015. до трећег квартала 2016. године) у формалном сектору повећала за 78.000 а у неформалном сектору за 112.100 лица, при чему је раст неформалне запослености углавном сконцентрисан у пољопривредним делатностима*, где је број запослених повећан за 78.200. Стопа неформалне запослености у трећем кварталу 2016. године износи 24,1% на нивоу свих делатности (графикон 3). Стопа неформалне запослености без пољопривреде је значајно мања и износи 10,9%.

Графикон 3. Учешће формалне и неформалне запослености у укупној запослености становништва старости 15 и више год., III квартал 2016.

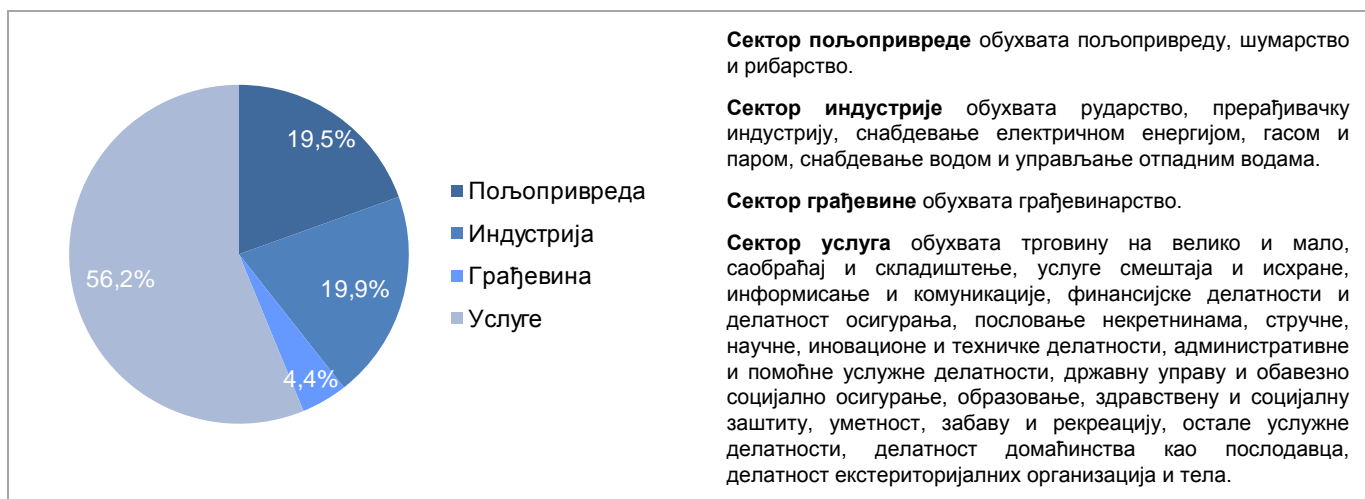

Стопа неформалне запослености без пољопривреде* представља удео неформално запослених ван пољопривреде у укупној запослености ван пољопривреде.

Што се секторске поделе запослености тиче, најзаступљеније су услужне делатности (56,2%), док је учешће индустрије у укупној запослености мање од 20% (графикон 4).

* Под пољопривредном делатношћу се подразумевају сектор делатности Пољопривреда, шумарство и рибарство и део сектора Делатност домаћинства као послодавца, који се односи на послове у пољопривреди.

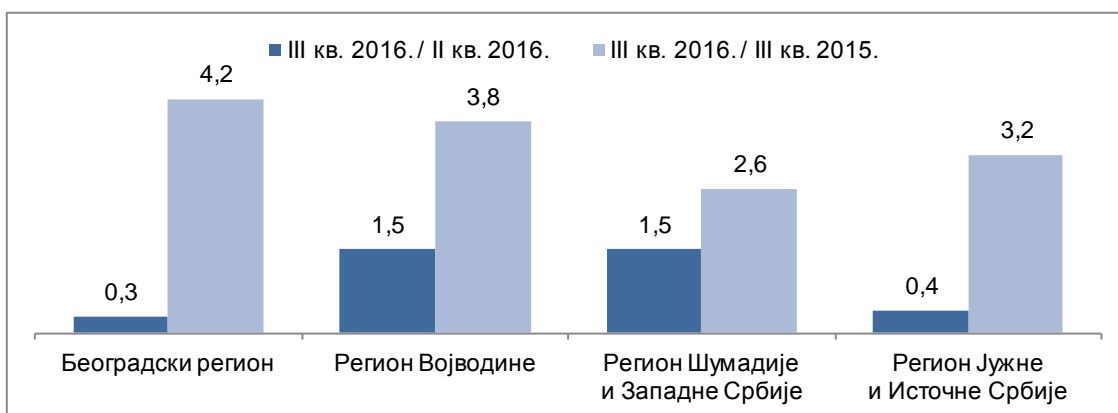
Графикон 4. Структура запослених старости 15 и више год., по секторима делатности, III квартал 2016.

Стопа запослености је највећа у Региону Шумадије и Западне Србије (48,8%), затим следе Београдски регион (47,0%) и Регион Војводине (45,9%), док најмању стопу има Регион Јужне и Источне Србије (45,1%).

До значајнијег раста стопе запослености у поређењу са претходним кварталом дошло је у Региону Војводине и Региону Шумадије и Западне Србије (1,5 п.п), док је у поређењу са истим кварталом прошле године највећи раст стопе запослености забележен у Београдском региону (4,2 п.п) (графикон 5).

Графикон 5. Промена стопе запослености становништва старости 15 и више год. (у процентним поенима), по регионима, III квартал 2016.

Запосленост се најмање повећала у Београдском региону (0,3 п.п) у поређењу с претходним кварталом, односно у Региону Шумадије и Западне Србије (2,6 п.п) у поређењу са истим кварталом прошле године.

Незапослена лица

У трећем кварталу 2016. године број незапослених лица старих 15 и више година је био 450.100, што је за 45.300 лица мање у односу на претходни, а за 73.200 лица мање у односу на трећи квартал 2015. године. Незапосленост је значајније опала код мушкараца него код жена, како у односу на претходни квартал тако и у односу на исти квартал претходне године.

Незапослена лица су она лица која нису обављала ниједан плаћени посао у посматраној седмици, активно су тражила посао током четири седмице које су претходиле посматраној седмици и у могућности су да почну да раде у року од две седмице након истека посматране седмице.

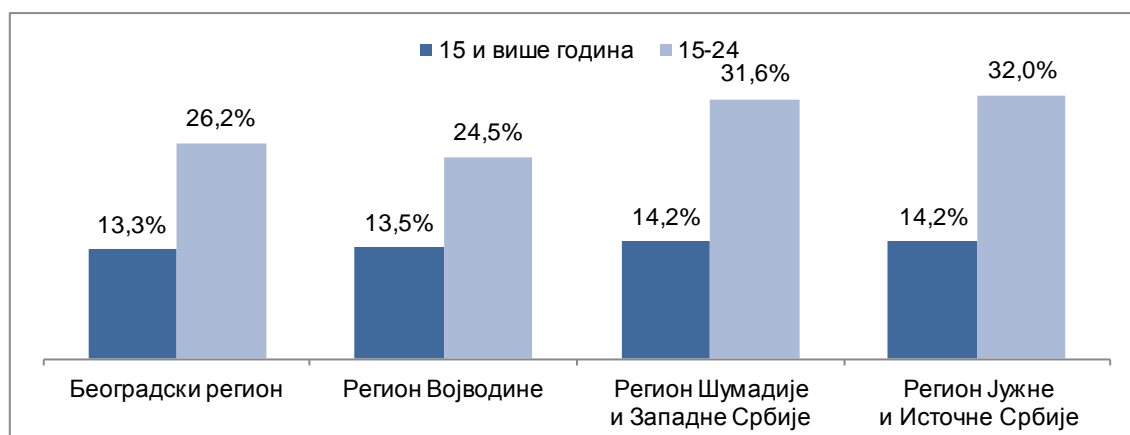
Стопа незапослености представља удео незапослених у радној снази (запослени и незапослени) старости 15 и више година.

Стопа дугорочне незапослености представља удео лица незапослених дуже од годину дана у радној снази (запослени и незапослени) старости 15 и више година.

Стопа НЕЕТ подразумева учешће лица старости 15 до 24 године, која нити су запослена, нити су на школовању ни на обуци, у укупној популацији тог узраста.

Стопа незапослености код популације старости 15 и више година износи 13,8% на нивоу целе Србије, при чему нешто вишу вредност има у Региону Шумадије и Западне Србије и Региону Јужне и Источне Србије (14,2%), док најнижу вредност има у Београдском региону (13,3%) (графикон 6).

Графикон 6. Стопа незапослености лица старости 15 и више год. и 15–24, по регионима, III квартал 2016.

Стопа незапослености младих, од 15 до 24 године старости, највиша је у Региону Јужне и Источне Србије (32,0%), а најнижа у Региону Војводине (24,5%),

У поређењу са претходним кварталом, незапосленост је најзначајније смањена у Региону Војводине и у Београдском региону (за 19.700 и 18.200 лица, респективно).

Стопа дугорочне незапослености је 9,0%, што је за 2,1 п.п. мање у односу на исти период прошле године.

Стопа НЕЕТ износи 18,2%, што представља повећање за 1,0 п.п. у односу на претходни квартал, односно смањење за 2,6 п.п. у односу на исти период претходне године.

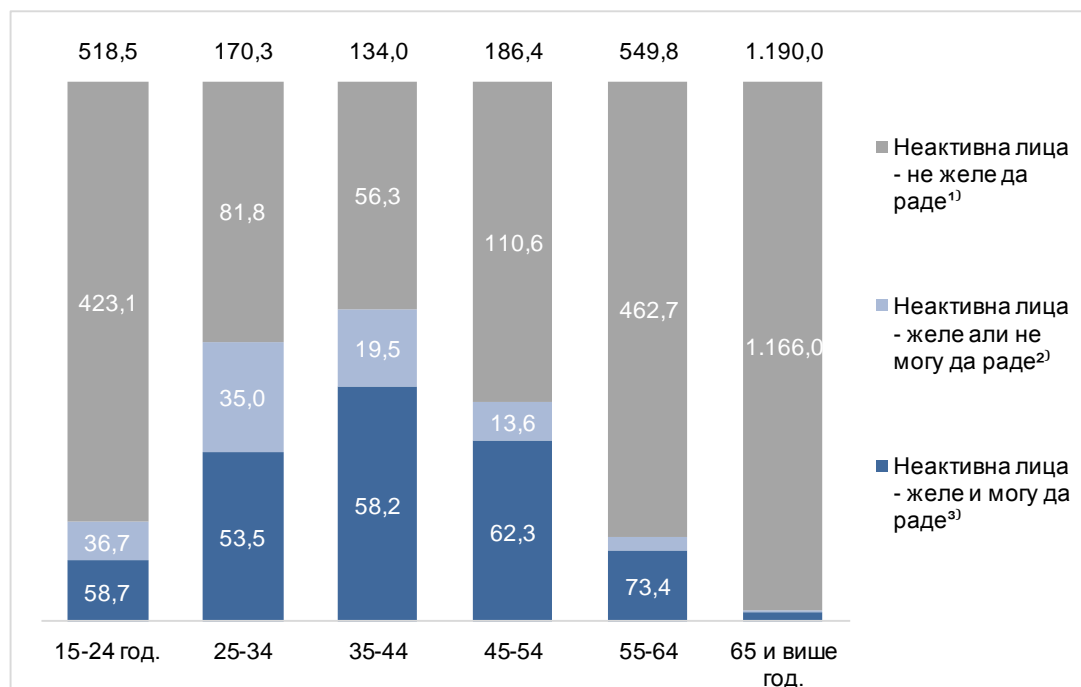
Неактивно становништво

Број неактивних лица у трећем кварталу 2016. године износи 2.749.000, што је за 16.100 мање у односу на претходни квартал и за 151.200 мање у поређењу с трећим кварталом 2015. године. Стопа неактивности износи 45,7%, што је за 0,2 п.п. мање у односу на претходни квартал, при чему је ова стопа значајно већа код жена (53,4%) него код мушкараца (37,4%). У односу на трећи квартал 2015. године, стопа неактивности је мања за 2,3 п.п.

Неактивно становништво чине сва лица стара 15 и више година која нису сврстана у запослено или незапослено становништво. У неактивна лица спадају студенти, пензионери, лица која обављају кућне послове, као и остала лица која у посматраној седмици нису обављала ниједан плаћени посао, нису активно тражила посао или нису била у могућности да почну да раде у року од две седмице након истека посматране седмице.

Стопа неактивности представља удео неактивног становништва у укупном становништву старом 15 и више година.

Графикон 7. Неактивно становништво старости 15 и више год., према могућности запослења и старосним групама, (у хиљадама), III квартал 2016.

¹⁾ Разлози због којих лица не желе да раде могу бити: школовање или обука, болест или неспособност, пензија, брига о деци или одраслим неспособним лицима, изгубљена нада у могућност налажења посла и други лични или породични разлози.

²⁾ Лица желе али не могу да раде због: школовања, болести или неспособности, обавезног друштвено-корисног рада или личних разлога.

³⁾ Лица која желе да раде (прихватили би посао уколико би им био понуђен) и у могућности су да почну да раде, али се не баве активним тражењем посла.

За детаљнији опис ове Анкете и свих дефиниција у вези са радном снагом видети методологију Анкете о радној снази на www.stat.gov.rs.

Правила заокруживања

Резултати Анкете о радној снази публикују се заокружени на хиљаде, с једним децималним местом.

Укупне вредности (сумари) не слажу се увек са збиром појединачних података, с обзиром на то да се дате оцене у статистичким публикацијама израчунавају користећи незаокружене бројеве (што даје прецизније податке).

Графикони у публикацијама такође се формирају на основу незаокружених података.

РЕЗУЛТАТИ

Табела 1. Основни контингенти радне снаге старости 15 и више год., по полу, III квартал 2016.

	III квартал 2016	Промене у односу на претходни квартал		Промене у односу на исти квартал претходне године	
	(у хиљадама)	(у хиљадама)	%	(у хиљадама)	%
Укупно	6013,2	-9,0	-0,1	-34,3	-0,6
Активни	3264,1	7,1	0,2	116,9	3,7
Запослени	2814,0	52,4	1,9	190,1	7,2
Незапослени	450,1	-45,3	-9,2	-73,2	-14,0
Неактивни	2749,0	-16,1	-0,6	-151,2	-5,2
Мушкарци	2900,0	-4,3	-0,2	-16,4	-0,6
Активни	1814,6	-7,4	-0,4	31,6	1,8
Запослени	1585,2	22,9	1,5	81,9	5,4
Незапослени	229,4	-30,3	-11,7	-50,3	-18,0
Неактивни	1085,4	3,1	0,3	-48,0	-4,2
Жене	3113,1	-4,7	-0,2	-17,9	-0,6
Активни	1449,5	14,5	1,0	85,3	6,3
Запослени	1228,8	29,5	2,5	108,3	9,7
Незапослени	220,7	-15,0	-6,4	-22,9	-9,4
Неактивни	1663,6	-19,2	-1,1	-103,2	-5,8

Табела 1а. Стопе активности, запослености, незапослености и неактивности становништва старости 15 и више год., по полу, III квартал 2016.

	III квартал 2016	Промене у односу на претходни квартал	Промене у односу на исти квартал претходне године
	(%)	п.п.	
Укупно			
Стопа активности	54,3	0,2	2,3
Стопа запослености	46,8	0,9	3,4
Стопа незапослености	13,8	-1,4	-2,8
Стопа неактивности	45,7	-0,2	-2,3
Мушкарци			
Стопа активности	62,6	-0,2	1,5
Стопа запослености	54,7	0,9	3,2
Стопа незапослености	12,6	-1,6	-3,1
Стопа неактивности	37,4	0,2	-1,5
Жене			
Стопа активности	46,6	0,5	3,0
Стопа запослености	39,5	1,0	3,7
Стопа незапослености	15,2	-1,2	-2,7
Стопа неактивности	53,4	-0,5	-3,0

Табела 2. Основни контингенти радне снаге старости 15–24 год., по полу, III квартал 2016.

	III квартал 2016	Промене у односу на претходни квартал		Промене у односу на исти квартал претходне године	
	(у хиљадама)	(у хиљадама)	%	(у хиљадама)	%
Укупно	754,5	-4,6	-0,6	-18,7	-2,4
Активни	236,0	1,7	0,7	0,7	0,3
Запослени	168,8	19,2	12,8	23,1	15,9
Незапослени	67,2	-17,5	-20,7	-22,4	-25,0
Неактивни	518,5	-6,4	-1,2	-19,4	-3,6
Мушкарци	388,2	-2,4	-0,6	-9,4	-2,4
Активни	149,1	3,8	2,6	-1,3	-0,9
Запослени	111,6	11,8	11,9	16,7	17,6
Незапослени	37,5	-8,1	-17,8	-18,0	-32,4
Неактивни	239,2	-6,1	-2,5	-8,0	-3,2
Жене	366,3	-2,3	-0,6	-9,3	-2,5
Активни	86,9	-2,0	-2,4	2,1	2,4
Запослени	57,2	7,4	14,6	6,4	12,6
Незапослени	29,7	-9,4	-24,0	-4,4	-12,9
Неактивни	279,4	-0,2	-0,1	-11,4	-3,9

Табела 2а. Стопе активности, запослености, незапослености и неактивности становништва старости 15–24 год., по полу, III квартал 2016.

	III квартал 2016	Промене у односу на претходни квартал	Промене у односу на исти квартал претходне године
	(%)	п.п.	
Укупно			
Стопа активности	31,3	0,4	0,9
Стопа запослености	22,4	2,7	3,5
Стопа незапослености	28,5	-7,7	-9,6
Стопа неактивности	68,7	-0,4	-0,9
Мушкарци			
Стопа активности	38,4	1,2	0,6
Стопа запослености	28,7	3,2	4,9
Стопа незапослености	25,2	-6,2	-11,7
Стопа неактивности	61,6	-1,2	-0,6
Жене			
Стопа активности	23,7	-0,4	1,1
Стопа запослености	15,6	2,1	2,1
Стопа незапослености	34,2	-9,8	-6,0
Стопа неактивности	76,3	0,4	-1,1
NEETs (15–24)	18,2	1,0	-2,6
Рано напуштање школовања (18–24) ¹⁾	7,2	-0,8	-0,4

¹⁾ Овим индикатором су представљена лица старости од 18 до 24 године са највише завршеном основном школом, која у последње четири седмица нису била на школовању или обуци.

Табела 3. Активно становништво старости 15 и више год., према полу и региону, III квартал 2016.

	III квартал 2016	Промене у односу на претходни квартал		Промене у односу на исти квартал претходне године	
	(у хиљадама)	(у хиљадама)	%	(у хиљадама)	%
Активни – укупно	3264,1	7,1	0,2	116,9	3,7
Пол					
Мушкарци	1814,6	-7,4	-0,4	31,6	1,8
Жене	1449,5	14,5	1,0	85,3	6,3
Регион					
Београдски регион	777,5	-14,5	-1,8	23,5	3,1
Регион Војводине	854,1	2,1	0,2	42,8	5,3
Регион Шумадије и Западне Србије	953,4	22,6	2,4	39,8	4,4
Регион Јужне и Источне Србије	679,2	-3,2	-0,5	10,8	1,6
Регион Косово и Метохија

Табела 4. Запослена лица старости 15 и више год., према полу и региону, III квартал 2016.

	III квартал 2016	Промене у односу на претходни квартал		Промене у односу на исти квартал претходне године	
	(у хиљадама)	(у хиљадама)	%	(у хиљадама)	%
Запослени – укупно	2814,0	52,4	1,9	190,1	7,2
Пол					
Мушкарци	1585,2	22,9	1,5	81,9	5,4
Жене	1228,8	29,5	2,5	108,3	9,7
Регион					
Београдски регион	674,1	3,7	0,6	60,3	9,8
Регион Војводине	738,7	21,8	3,0	55,8	8,2
Регион Шумадије и Западне Србије	818,3	23,8	3,0	37,4	4,8
Регион Јужне и Источне Србије	582,8	3,1	0,5	36,6	6,7
Регион Косово и Метохија

Табела 5. Формално/неформално запослена лица старости 15 и више год., III квартал 2016.

	III квартал 2016	Промене у односу на претходни квартал		Промене у односу на исти квартал претходне године	
	(у хиљадама)	(у хиљадама)	%	(у хиљадама)	%
Запослена лица	2814,0	52,4	1,9	190,1	7,2
Формално запослени	2136,5	1,7	0,1	78,0	3,8
– формално запослени, без пољопривреде ¹⁾	1901,2	12,0	0,6	56,1	3,0
– формално запослени у пољопривреди	235,3	-10,3	-4,2	21,8	10,2
Неформално запослени	677,4	50,8	8,1	112,1	19,8
– неформално запослени, без пољопривреде	232,8	8,6	3,8	33,9	17,1
– неформално запослени у пољопривреди	444,7	42,2	10,5	78,2	21,4
	%	(п.п.)			
Стопа неформалне запослености – укупно	24,1		1,4		2,5
Стопа неформалне запослености, без пољопривреде	10,9		0,3		1,2

¹⁾ Под пољопривредном делатношћу се подразумевају сектор делатности Пољопривреда, шумарство и рибарство и део сектора Делатност домаћинства као послодавца, који се односи на послове у пољопривреди.

Табела 6. Незапослена лица старости 15 и више год., по полу и региону, III квартал 2016.

	III квартал 2016	Промене у односу на претходни квартал		Промене у односу на исти квартал претходне године	
	(у хиљадама)	(у хиљадама)	%	(у хиљадама)	%
Незапослени – укупно	450,1	-45,3	-9,2	-73,2	-14,0
Пол					
Мушкарци	229,4	-30,3	-11,7	-50,3	-18,0
Жене	220,7	-15,0	-6,4	-22,9	-9,4
Регион					
Београдски регион	103,3	-18,2	-15,0	-36,9	-26,3
Регион Војводине	115,3	-19,7	-14,6	-12,9	-10,1
Регион Шумадије и Западне Србије	135,1	-1,2	-0,9	2,4	1,8
Регион Јужне и Источне Србије	96,3	-6,3	-6,1	-25,8	-21,2
Регион Косово и Метохија
	%	(п.п.)			
Стопа дугорочне незапослености	9,0		-1,2		-2,1

Табела 7. Неактивно становништво старости 15 и више год., по полу и региону, III квартал 2016.

	III квартал 2016	Промене у односу на претходни квартал		Промене у односу на исти квартал претходне године	
	(у хиљадама)	(у хиљадама)	%	(у хиљадама)	%
Неактивни – укупно	2749,0	-16,1	-0,6	-151,2	-5,2
Пол					
Мушкарци	1085,4	3,1	0,3	-48,0	-4,2
Жене	1663,6	-19,2	-1,1	-103,2	-5,8
Регион					
Београдски регион	657,1	14,6	2,3	-22,4	-3,3
Регион Војводине	756,6	-4,7	-0,6	-52,8	-6,5
Регион Шумадије и Западне Србије	722,2	-26,0	-3,5	-53,0	-6,8
Регион Јужне и Источне Србије	613,2	0,0	0,0	-23,0	-3,6
Регион Косово и Метохија

Табела 8. Основни контингенти радне снаге, по региону и старосним групама, III квартал 2016.

	Укупно	Србија – север		Србија – југ		
		Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
(у хиљадама)						
Становништво старо 15 +	6013,2	1434,5	1610,6	1675,6	1292,4	...
Активно	3264,1	777,5	854,1	953,4	679,2	...
Запослено	2814,0	674,1	738,7	818,3	582,8	...
Незапослено	450,1	103,3	115,3	135,1	96,3	...
Неактивно	2749,0	657,1	756,6	722,2	613,2	...
%						
Стопа активности	54,3	54,2	53,0	56,9	52,6	...
Стопа запослености	46,8	47,0	45,9	48,8	45,1	...
Стопа незапослености	13,8	13,3	13,5	14,2	14,2	...
Стопа неактивности	45,7	45,8	47,0	43,1	47,4	...
(у хиљадама)						
Младо становништво (15–24)	754,5	165,6	204,9	217,7	166,4	...
Активно	236,0	42,8	73,3	72,8	47,1	...
Запослено	168,8	31,6	55,3	49,8	32,0	...
Незапослено	67,2	11,2	17,9	23,0	15,1	...
Неактивно	518,5	122,8	131,6	144,9	119,3	...
%						
Стопа активности	31,3	25,9	35,8	33,4	28,3	...
Стопа запослености	22,4	19,1	27,0	22,9	19,2	...
Стопа незапослености	28,5	26,2	24,5	31,6	32,0	...
Стопа неактивности	68,7	74,1	64,2	66,6	71,7	...
(у хиљадама)						
Становништво радног узраста (15–64)	4668,8	1128,2	1267,3	1296,2	977,1	...
Активно	3109,8	760,9	829,0	887,6	632,3	...
Запослено	2661,4	657,9	714,4	752,8	536,2	...
Незапослено	448,3	103,0	114,5	134,7	96,1	...
Неактивно	1559,0	367,3	438,3	408,7	344,8	...
%						
Стопа активности	66,6	67,4	65,4	68,5	64,7	...
Стопа запослености	57,0	58,3	56,4	58,1	54,9	...
Стопа незапослености	14,4	13,5	13,8	15,2	15,2	...
Стопа неактивности	33,4	32,6	34,6	31,5	35,3	...

Републички завод за статистику од 1999. године не располаже подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).